

TELEGRAFUL ROMÂN.

ăpare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu 10 Februarie 1895.

Foile magiare din Budapesta în articoli lungi se plâng asupra miseriei, ce bătut prin țară, dar cu deosebire pe pustele Ungariei. Nu e vorba aici numai de lipsă, cum se folosește acest cuvânt în înțelesul de toate zilele, ci e vorba de fomete formală, fiind de present mii de oameni, cari n'au literalmente ce mânca, n'au cu ce și încălzi bordeiele și nici nu au posibilitatea de-a pute câștiga ceva, fiindcă acum în cap de ărnă nu capătă de lucru.

Scirea despre această miserie estremă a bătut acum și la ușa dietei și a silit pe „părinții patriei” să se ocupe cu ea în ședința de Mercuri, 20 Februarie n. c. În decursul desbaterii, la care au luat parte mai mulți deputați, s'a arătat originea răului, s'au exprimat diferite păreri pentru sanarea lui și s'a constatat, prin rostul ministrului prnsident Bánffy, că guvernul nu este orientat în destul despre starea miseriei a locuitorilor țării și nici nu are un program precisat pentru sanarea răului.

Ansă la discușiune a dat propunerea deputatului Endrey, care a cerut dela deputați să cinstescă diurnele lor de o zi pentru ajutorarea celor lipsiți de pe Alföld.

În decursul desbaterii ei mai mulți vorbitori au învinuit pe guvern, că lucrurile au ajuns aici. Astfel deputatul Hock dăce, că „e vorba de negligența datorinței statului și de aceea politică greșită, care a dus acum la degenerările de bursă”. Deputatul Veres dăce, că guvernul, dela 1891, de când a suferit în sânge mișcările socialiste de pe Alföld, n'a făcut nimic ca să întîmpine miseria, cu toate că s'a prevădut, că ea se va ivi în măsură mai mare. Tot asemenea cons-

tată neinteresarea și neorientarea în cestiune și Apponyi, dar învinovătesce pe guvernele anterioare pentru această.

La aceste și alte învinuiri, Bánffy declară, că cu cestiunea agrar-socialistă acum nu se poate ocupa dieta, apoi spune, că nu e orientat p'e deplin și promite, că a conchemat pe Sâmbătă o conferință mai restrinsă, care se va ocupa cu miseriile agrare.

În fine dieta a primit propunerea lui Endrey și cei lipsiți au cu o promisiune mai mult, căci diurnele de vre-o 3500 fl. ce s'au dat lor, sunt picătură, care va dispăre fără urmă în marea miseriei.

Ținuta guvernului mai bine o caracterizează „Hazánk”, dăcând:

„Guvernul față de toate miseriile aceste nu are program. Cu mult mai tare se îngrijesc de apărarea bursei, decât de interesele economilor săraci. Pune să se voteze pentru unele ținuturi ajunse la miserie, câte un diurn și crede, că prin această și-a împlinit datorința”.

Văd și ei magiarii, că stările au apucat pe un poverniș periculos. Trebuie însă un Ercule, care să curețe grajdul lui Augias; piticii, cari vénéză interese materiale și sunt orbiți de șovinism, nu o vor scote nici când la bun capăt.

Dăcem orbiți de șovinism, căci și șovinismul a contribuit în mod însemnat la miseria, ce bătut țara. Pentru îndestularea șovinismului s'au prădat milioane de floreni pe teatrele magiare, pe operă, pe palate pompoze etc, bani storși de pe spatele bietului țeran.

Fructele acestei proceduri étă acum să coc, dar ele nu sunt fructe dulci, sunt fructe amare.

Cerculariu

cătră toți P. T. Domni membrii ai sinodului protopresb. preoți și mireni din protopresbiteratul Sibiului.

Având în vedere timpul destinat pentru întrunirea sinodelor protopresbiterale, în virtutea §-ului 45 combinat cu §. 42 din statutul organic se convoca prin această sinodul protopresbiterat ordinariu pentru anul curent la locul central în Sibiu pe *Duminecă în 19 Februarie st. v. a. c. la 11 ore a. m.* în sala seminarului „Andreian” după celebrarea serviciului divin cu chemarea ducului sănt în biserica parochială din cetate.

Pertractarea meritorie a obiectelor se va urma ca și altădată numai Marți în 21 Februarie la 11 ore a. m. în localul mai sus designat, la care sunt poștiți P. T. membrii a participa.

Obiectele:

1. Raportul oficiului protopresbiterat.
2. Raportul comitetului protopresbiterat despre activitatea sa.
3. Presentarea rațiociniului pro 1894, esaminarea acestuia și darea absolutorului.
4. Presentarea proiectului de buget pe 1895 și votarea lui.
5. Propuneri după raportul oficiului și al comitetului protopresbiterat în cadrul statutului organic §. 50 pct. 1, 3 și 4.

Comitetul și epitropia protopresbiterală se va întruni în cancelaria oficiului protopresbiterat Vineri, în 17 Februarie d. a. la 3 ore pentru încheierea raportelor și a rațiociniului pro 1894 și stabilirea proiectului de buget pe 1895.

Sibiu, 4 Februarie, 1895.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Revista politică.

De mai mult timp se vorbește în cercurile politice din Budapesta despre o eventuală fusiune între partidul guvernamental cu apponyistii și chiar cu disidenții.

Unele sciri se dau ca sigure, altele éráși se desmint, așa că cu siguranță astăzi se poate afirma numai atât, că partidul liberal, vădându-se în fața unei opozițiuni atât de numeroase și simțindu și slăbiciunea caută a se întări contra independentilor.

Pertractări au și avut loc și în unele puncte precum se scrie, au ajuns matadorii la înțelegere. Totuși încrederea pregătitoare înainteză încet, decore cont. Apponyi e ca o stâncă și nu vrea să facă concesii esențiale.

Cu tema această s'au ocupat în timpul din urmă între altele „Magyar Ujság” și „Ungar. Corr”. Ele cred că fusiunea se va și face.

* * *

În partidul independent domnesc de un timp o mare neînțelegere, care a luat un caracter atât de acut, încât amenință aprôpe, dacă nu cu disolvarea, dar cu slăbirea lui la tot cazul. Din această cauză Ugron a scris cu multă vervă un articol în „Magyarorszag” în care spune, că în fruntea fracțiunilor se se institue un comitet executiv, care să desvôlte mai mare energie contra guvernului și în afară să se organizeze mai bine și mai sistematic. La următoarele alegeri partidul va fi atacat de o parte de guvern, de alta de partidul poporal și așa e ora supremă, ca el să se întărească, dacă nu vrea să fie nimic.

* * *

Din incidentul morții archiducului Albrecht, dietele din Cis- și Transilvania în ședințele lor s'au ocupat numai de cazul acestei morți. Astfel camera depu-

FOIȚA

Literatura juridică română în străinătate.

O nouă scriere a lui Ioan Bohl.

Sub această titlă scrie „Timpul”:

Cu toate că țara noastră e bogată în oameni de legi, literatura juridică română nu a atras până acuma, la noi, atențiunea marelui public. Politica și literatura au darul de a-l pasiona mai mult, a-i răpi totă activitatea și a-l distra de la lucrările aride și fără interes pentru dănsul, cum sunt cele juridice.

Sunt acum douăzeci și patru de ani când, sub președenția lui C. Bozianu, s'a format în țară, la 16 Decembrie 1871, prima societate de științe juridice. Ea număra pe atunci, ca membrii, tot ceea ce în urmă avea să illustreze magistratura înaltă și baroul, spre a nu cita de cât pe unii, vom aminti că din această societate făceau parte dnii C. E. Schina, Alesandru și Ioa Lahovari, A. Degré, Alesandru Giani, B. Missir, Gr. G. Păucescu, Em. Protopopescu Pake, Sc. Ferchide, B. Brătian, N. Prodan, N. Stănescu, G. E. Schina și câți alții.

Sub auspiciile acestei societăți a apărut și ziarul „Dreptul”, cel mai vechiu din țară

rele noastre: juridice, urmașul „Gazetei tribunalelor” a dlui Aristid Pascal și Louis Amiable.

Afară însă de „Magazinul judecătoresc” al lui G. Costa-Foru, apărut înainte de promulgarea legiilor noastre moderne, puține lucrări juridice se mai pot cita, din acele timpuri. Noile legiuri introduse la 1860, erau prea recente și legenda, că ele ar fi servile traduceri ale legiurilor străine, prinsese atâtă credință, încât nu e de mirare, dacă literatura noastră juridică a pus timp, până să iasă la ivelă.

De aceea în noragele de drept din străinătate, când se vorbește de autori străini, se pomenesc autorii ruși ca Mihailoff, turci ca Aristarchy Bey, greci ca Rally, unguri ca Feichtinger sau altul, când se vorbește însă de noi, în loc de autori, se dăce că am adoptat Codul francez sau italian sau procedura geneveză ca legiure națională și apoi se trece, fără multă vorbă, la alte legiuri.

Acastă stare de lucruri, umilitoare pentru noi, începe să dispară: și pe acest câmp al literaturii juridice, holda se ridică și dă priosul ei de rodă. Lucrări „de longue haleine” ca escelenta procedură civilă a dlui G. G. Tocilescu, ca cele patru voluminoase tomuri de cod civil ale dlui Dim. Alesandrescu, ca cele două volume de drept comercial, de curând premiate de academia română, ale dlui Gr. Maniu, lucrări speciale

ca aceea a dlui Dem. Cuculi asupra curților cu jurați, studiile mai vechi ale dlui G. G. Meitany asupra constituțiunei și cele recente ale dlui C. G. Disescu, distinsul profesor universitar, — pentru a nu cita de cât în fuga condeiului din cele mai meritorii, — aședă primele temeuri ale literaturii noastre juridice și ne dau dreptul a spera, că de acum se va ține mai mult în seamă progresul realizat pe acest teren.

Ioan Bohl, ilustrul jurisconsult neerlandes, este cel dintâi care relevă mai pe larg străinătății progresul făcut. Membru al academiei belgiane, profesor de drept și advocat la curtea de apel din Amsterdam, cu activitatea sa neobosită, publică acum de curând o lucrare de 470 pagini asupra codului nostru comercial.

Savantul autor, care pentru dragostea țării noastre a învățat limba română spre a face, precum mărturisese însuși, mai deaprope cunoștințe cu lucrările juridice dela noi, nu se mulțamește a ne da o escelentă traducere a textului codului nostru punându-l în paralelă cu celelalte coduri; într'un stil elegant și atrăgător, el espune întregul istoric al progresului și civilizațiunei noastre, insistând cu predilecțiune asupra epocii dela 1866.

Ioan Bohl, care este consilier intim al reginei țării de jos, această rudă de aprôpe cu regina noastră, are un deosebit cult pentru Carmen Sylva și insistă cu o vedită plăcere

prin urmare, când arată meritele ce dinastia are, fără îndoelă, pentru progresele realizate în acest timp.

Cu o penă artistă, ilustrul maestru schitează istoria poporului nostru, dar mai cu samă istoria contemporană și marea simpatie ce dovedește că are pentru români, o comunică și o întipăresc cetitorului sub farmecul stilului său mareș și pasionat. Sunt pagine luminoase în lucrarea această, cum de mult nu s'a mai scris despre noi.

Dar ceea-ce mai ales ne-a atras admirațiunea, este cunoștința amănunțită pe cât de esactă, pe care eruditul autor o are despre literatura noastră juridică. El ne arată ceea ce poate mulți nu scim, că există o literatură juridică română și că ea merită a fi revelată.

Lucrarea lui Ioan Bohl va face de sigur, în această privință, un imens serviciu țării noastre, ea va fi analizată, citată și prețuită de învățații din cele două lumi. Publicul nostru însă e dator și dănsul a arăta aceeași răvnă, celui ce ne prezintă străinătății, cu marea sa autoritate, în mod așa de măgulitor pentru noi.

Étă de ce credem a fi interpretul simțirii tuturor, când exprimăm aci recunoștința noastră, ilustrului autor.

G. din Răcăjdie.

taților magiari în ședința sa de Marți n'a luat la desbatere nici propunerea deputatului Endrey privitoare la miseria din Hódmező-Vásárhely, ci la propunerea presidentului Szilágyi, a primit fără nici o discuțiune proiectul, ca parlamentul magiar să exprime Maiestății Sale cea mai adâncă condolență pentru grava lovitură, ce a primit atât casa domnitoare și armata, cât și monarhia întrăgă prin mărtea arhiducelui Albrecht, și această condolență să se iee totodată și în protocolul camerei. Tot asemenea a făcut și casa magnaților, care perșend în decedatul pe un înalt membru al său, a mai decis, ca să trimită din sinul său și o deputațiune la înmormântarea arhiducelui.

În această deputațiune vor figura următorii 7 magnați ca mambri; Contele Karólyi Tibor. Constantin Schuster episcopul de Vă, Radó Kálmán, contele Széhenyi Gyula, contele Zichy Nándor, Ghyezy Béla și contele Draskovich Gyula.

Parlamentul austriac încă a ținut Marți numai o scurtă ședință, în care presidentul Clumetzky în cuvinte pătrunzătoare a propus, ca parlamentul să-și exprime monarhului condolențele sale adânci din incidentul catastrofe, care este o pierdere ireparabilă pentru Maiestatea Sa, pentru armată, și pentru monarhia întrăgă și totodată espresiunea de condolență să se eternizeze și în protocolul casei. Deputații au ascultat propunerea stând în picioare și au primit-o unanim și fără nici o discuțiune. Ședințele s'au amânat apoi.

Casul morții arhiducelui s'a adus și în celelalte diete provinciale, cari încă și-au exprimat condolențele lor pentru marea lovitură, ce a îndurat-o monarhul și monarhia, dar mai ales armata, pentru care mărtea arhiducelui Albrecht este o pierdere ireparabilă și mult simțită.

Diariul „M. Allg. Zeitung“ publică un articol datat din Ungaria de sud, în care între altele se dic și următoarele:

În străinătate se desconsideră pericolul nenulțămirei, ce din și în și ia demisiuni tot mai mari, a naționalităților din Ungaria, pentru că presa oficială magiară și dă silința, ca la toate ocaziunile să mistifice sau se retacă asemenea lucruri. Fondul de dispozițiune se întrebuintează cu prisosință față de străinătate. Tote acestea însă nu sunt de ajuns. În parlamentul magiar i-s'a făcut guvernului imputarea, că face prea puțin în această privință, din care cauză s'au și trimis în străinătate mai mulți agenți de presă. Chiar și doi deputați au plecat unul în Franța, altul în Italia, pentru ca să „informeze“ opiniunea publică asupra referințelor, în cari se află naționalitățile în Ungaria. În Germania nu se prea pune mare interes pe referința naționalităților din Ungaria, pentru că magiarii se privesc de rașim puternic al triplei alianțe, pre când presa fancesă cu deosebire dela începutul mișcării românilor din Ungaria, ia cu multă căldură în apărare interesele naționalităților. E adevărat, că e mare prostie de a privi în magiari un „razim“ al triplei alianțe. În loc de acesta ar trebui a considera pe magiari ca un element de slăbire a triplei alianțe, din cauza politice lor neacomodate față de naționalități. Este ceva caracteristic pentru stările faptice constituționale ale Ungariei, că cele 8 1/2 milioane de nemagiari (afară de Croați) nu pot să trimită în camera deputaților nici măcar un singur deputat. Chiar și memorabilul proces al memorandumului a fost o adevărată monstruositate. Flórea inteligenții române zace de presente în temnițele magiare. Dar lucrurile merg și mai departe. În Transilvania damele române, ér în nordul Ungariei cele slovace sunt trase înaintea judecătoriei pentru că îndrănesc a purta tricolorul național. Într'un

oraș din sudul Ungariei, unde se află un gimnasiu sârbesc și unul unguresc gimnasiști magiari au ars cocardele tricolore sârbesci, ceea ce a dat ansă la un adevărat măcel sângeros. Chiar și pe terenul justiției, unde este vorba de al meu și al tău, nu există pentru naționalități nici un fel de siguranță a dreptului. Terenul naționalităților este exploatat de o mulțime de advocați și judecători, cari în numele ideei de stat magiar voesc a-și câștiga merite pentru a pute astfel reclama un post mai înalt de judecătoriu.

Conform unor informațiuni credibile sosite din Biaritz, regele Alecsendru încă înainte de apropiatele alegeri va dimitte guvernul actual. Știrile, că regele ar intenționa să chieime la guvern pe Garașanin și partidul progresist, sunt cu totul nebasate. Din contră regele a promis mamei sale, că va restitui constituțiunea și va concretiza guvernarea unui cabinet în toate privințele parlamentar. Amăsurat acesteia va reflecta sau la radicali sau la coalițiunea încheiată în timpul diu urmă ntre radicali și liberali.

De altă parte se vestesce, că partidul progresist nu voesc să se angagieze la formarea cabinetului, astfel Garașanin va rămâne în Paris și nici Novacovici nu va lua asupra-și formarea cabinetului. În campania electorolă partidul radical va lua însă parte cat se pôte de activă. Conform faimelor, regina Natalia ar fi trinis generalului Gruici o scrisoare, în care asigură pe radicali, că al lor va fi viitorul.

„Diariul „Standard“ i-se raportează din Petersburg, că situațiunea bulgarilor în Macedonia e foarte critică. Autoritățile turcești au primit din Constantinopol ordin sever, că ori-ce mișcare îndreptată spre independență să o suprimă cu cea mai mare asprime. Bisericele și școlile le închid, pe învățătorii și pe preoți îi persecută, bisericele bulgare în unele casuri li s'au predat bulgarilor dar pe acestea înșiși bulgarii le au închis în semnde protestare

Conform scriilor sosite din Vei-Hai Vei, japonesii au ocupat insula Liu-Kung de lângă Vei-Hai-Vei. Chinesii au predat japonesilor toate vasele de războiu, prin ce acestia au ajuns în deplina posesiune a portului Vei-Hai Vei. Numeroșii ofițeri ai flotei chineze s'au sinucis. Sinucidera amiralului Ting, a colonelului Ceang și a căpitanului Lin s'a raportat admiralului japones Ito în 14 Februarie. Admirarul Ting a lăsat lui Ito scrisoarea, în care i face cunoscute motivele sinuciderii.

Ito a asigurat liberă trecere garnizonei din Vei-Hai-Vei, dintre comandanții careia numai s oțianul Mac-Lure a rămas în cetate. Acesta a cerut garanțe, dar Ito i-a răspuns, că misiunea japonesilor pôte să-i fi desulă garanță. La acesta s'a predat și Lure, și trupele chineze au depus armele. Ofițerii străini s'au internat în Che foo.

Împăratul Chinei, conform informațiunilor luate din Peking, a dat ordin guvernului provinciei Cean-tung să decapiteze pe toți soldații chinezi refugiați din Vei-Hai-Vei.

Sămbătă în 16 Februarie trupele chineze au ataeat lângă Hai-Ceng pe japonesi, cari așteptau deja atacul. Chinesii au fost respinși după scurtă luptă nimicindu li-se total trupele.

Agentei Reuter i se raportază, că pe insula Formosa situațiunea devine tot mai critică. Se pare, că trupele chineze nu sunt capabile să suprimă tumulturile. Canoniera engleză Raetler stă gata a pleca la Formosa în ajutoriu încrucișatorului Mercury, trimis acolo pentru apărareaș udișilor străini.

Noutăți.

Prelegeri publice. În cele două Dumineci din urmă s'au ținut două prelegeri interesante, în seria prelegerilor arangiate de „Reuniunea femeilor române“ din Sibiu.

În 10. Faur n. c. a preles dl. prof. seminarial Dr. Petru Șpan despre „Pomul de Crăciun“ arătând originea acestei datine, lăpărea ei la toate popoarele creștine și astfel și la noi și justificarea introducerii ei, ér în 17 Faur n. a preles dl. inv. Ilie Moga, despre Valea Sebeșului, făcând o descriere vină și amenunțată a acestei frumoșe văi din toate punctele de vedere. Ambii au fost viu aplaudați de numărul public ascultător, mai cu samă dame. — Ar fi de dorit, ca aceste prelegeri să se publice.

— Duminecă în 24 Februarie n. va țină dșora Lucreța Popescu, învățătoare la șola reuniunii femeilor române din loc, în localul societății române de lectură strada Baier Nr. 1 la 4 și jum. ore d. a. a VIII-a prelegere publică asupra temei: „Rolul femeiei în societate“ la care inteligența română se invită cu totă onorea.

Asociațiunea transilvană. În ședința ordinară din 17 l. c. n. a comitetului Asociațiunei, în urma referărei d-lui Z. Boiu comitetul a decis edarea „Enciclopediei române“, încredințându-se conducerea ei d-lui Dr. C. Diaconovich. La adunarea desprămăntului Orăștiei din Vinerea s'a încasat de a membrii vechi și noi 511 fl. 50 cr. Dl Par. Cosma a raportat, că conductul de apă în casa Asociațiunei și în șola de fete s'a făcut, er d-sa dintr-o colecție a achizițat toate speșele acestor lucrări în suma de 728 fl. 67 cr. Sporindu-se numărul membrilor s'a hotărit ca „Transilvania“ să se tipărească în 1200 esemplare în loc de 900 ca până acum. S'a decis tipărirea scrierei premiate „Higiena copilului“ în 3000 esemplare, ér catalogul bibliotecii în 500 esemplare.

† Archiducele Albrecht. Rămășițele pământesci ale arhiducelui se vor transporta la Viena, unde vor ajunge Duminecă în 24 l. c. n. Din toate părțile și dela toate pușerile au sosit telegrame și adrese de condolență. Împăratul german a dat un ordin deosebit la armată, în care plângend înțetarea din viață a bărbatului probat și învingătoriu în multe lupte, statorcesce modul și timpul doliului. Țarul Rusiei va fi reprezentat la înmormântare prin marele principe Vladimir. Maj. Sașu v'a conduce în conductul ca la înmormântarea lui Radetzky, ci ca capul familiei va fi cel dintăiu, care va urma corul funebru.

Testamentul arhiducelui Albrecht s'a desfăcut înaintea unei comisiuni în o ședință secretă, la care a mai participat maestrul de curte principele Hohenlohe și mareșalul de curte cont. Ant. Szécsen.

Condamnați. Tribunalul r. din Cluș a adus șilele acestea sentință asupra locuitorului Ioan Rusu din Feneșul sășesc, împreună cu mai mulți soți români ai sei, despre cari scim, că au fost trași în judecată pe cuvânt, că în primele șile după procesul Memorandului ar fi atacat din „ură națională“ pe un locuitor magiar din comună cu numele Takács János, pe care l'au și omorit. Ioan Rusu au fost condamnat la trei ani închisore o dinară, dintre cari sunt a se subtrage 8 luni, pe care le a petrecut în închisore preventivă. Alți doi soți ai sei an fost osinși la câte un an și jumătate închisore ordinară. Afară de asta, acușății vor ave împreună să plătescă văduvei lui Takács 200 fl., ér la 2 orfani ai sei câte 30 fl. la an până vor ajunge etatea de 14 ani. La pertractare, acușății au declarat, că nu din ură națională, ci în stare de beție au comis faptul. Procurorul a insinuat recurs în contra sentinței.

Cai pentru erar. Ministerul comun de războiu al monarhiei anunță următoarele țiguri de cai pe tru recurarea carlor necesare pentru armată; În comitatul Solnoco-Doboca în Dej la 15 Martiu; comitatul Turda-Arieș în Ghiriș la 17 Martiu; comi-

tatul Murș-Turda Murș-Oșorheiu la 19 Martiu; comitatul Târnava-mare, Cohalm în 21 Martiu; comitatul Treiscaune, Seps-Sân-Georgiu în 23 Martiu; comitatul Treiscaune Zabola în 25 Martiu; cdmitatul Brașovului în Brașov la 27 Martiu; în comitatul Sibiuului în Sibiu la 29 Martiu.

Datoriile regelui Milan s'au înmulțit așa de tare, încât creditorii au început a-l urmări. Prima pretensiune o face — dupăcum spune un comunicat din B-Igrad — țarul Nicolae în sumă de 2 milioane. Iteposatul țar deduse acesti bani la cererea și garanța regenții, însă sub condițiunea ca Milan să nu mai pună piciorul în Sârbia. Deorece el a călcat acest obligământ, țarul actual a înscințat pe regele Alxandru, că va lăsa banca agrară să se intabuleze pe bunurile regale. Milan a mai avut 500.000 fr. dela consulul german și l'a tot amânat cu vorba. Acum cont. Bray amenință, că pe lângă un scandal public, îi va face proces lui Milan.

Producțiune literară. Din Mediaș ni-se scrie: În 22 Ianuarie a. c. s'au aranjat la indemnui Prea O. domu protopresbiter al Mediașului Romul Mircea și la stăruința soției d-sale a Prea stimatei dōmne Paraschiva Mircea o producțiune școlară împreună cu joc de tinerimea școlară gr-or. română din Mediaș sub conducerea dlui învățător Filon Necșă, cu scopul de a se înfința din venitul curat o bibliotecă școlară.

Cu regret trebuie să amintesc însă încă dela început împregiurarea, că cu toate că scopul acestei p-treceri este unul dintre cele mai sfinte, și cu toate că a fost un timp favorabil, totuși inteligența noastră atât din Mediaș (onore escepțiunilor, Prea stimatelor dōmne: Roman, Moldovan și Pușcariu) cât și din jur, în număr atât de puțin au participat la această petrecere, încât nici pe de parte n'a satisfăcut așteptările.

Poporul însă doios de o atare serbare, precum albinele la roire, astfelu alergară după preotul și protopresbiterul lor R. Mircea ca să asiste la producțiunea copiilor de șolă. Sala școlei era îndesuită de public.

Conform programei primatădă apărū pe bină o frumoșă cunună de fete de șolă tcrând pentru de a esecuta „Ședătorea la țară“, care piesă a succes fetișelor noastre peste așteptare. Totasemenea teatrul „Cinel, Cinel“ cu atăta cunoscință de cauză a fost predat din partea tinerimii adulte țărănesci, încât nu numai la fine dar și în decursul esecutării a fost des aplaudată. Numai puțin a rămas publicul încântat și de esecutarea în două voci din partea elevelor școlei a poesiei: „Să trăescă“ și „Vrăgitoria“ declamată de un elev al școlei. — Merită de dl învățător F. Necșă si pe această cale recunoscințe pentru jertfele morale prestate întru reușita atât de bună a acestei producțiuni.

Finindu-se producțiunea, au urmat jocul, carele au durat până în dori de și cu mare vioiciune, împodobit fiind cu jocurile noastre eroice strămoșesci „Călușeriul“ „Bătuta“ și alte jocuri naționale.

Ca polăbă a petrecerei au servit și costumul național românesc, între care s'au distins gentila domnișoră Eugenia M. Mircea și Prea stimata dōmnă Paraschiva Mircea.

La 12 ore a urmat o masă comună foarte animată atât cu cântece naționale cât și cu toast. Între toast amintesc pe al P. O. domu protopop Mircea „despre însemnătatea bibliotecilor școlare“, al părintelui Domșă din Șeica-mare: „despre chemarea luminătorilor poporului“ și alții despre martirii națiunei române ș. a.

După cină s'a continuat jocul până în dori de și, depărtându-se fiecare cu cele mai plăcute suveniruri. P.

Sântirea școlei din Hașfalău. Ni se scrie din Hașfalău (tract. Sighișorei) următoarele: O mare și simțită lipsă era edificarea școlei corăspundătoare legii aici în aceștea părți mult cercate, — care însă la săruința zelo-ului și demn de imitat paroch Nicolau Doctur cu ajutoriu lui Dșeu s'a ajuns, căci în 27 Decembre a. tr. s'a sēvēșit actual sfințirea acelei școli prin asistență de 4 preoți cu păr. protopresb. D. Moldovan în frunte.

La 12 ore în și aștepta întreg poporul cu mic cu mare în haine de sērbătore

* , Pentru cele publicate în rubrica acésta, redacțiunea nu e responsabilă Red.

„Albina“ Institut de credit și de economii în Sibiiu.

A XXII-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembre 1894.

CONTUL BILANȚULUI.

Active.		Pasive.	
	fl. cr.		fl. cr.
Cassa în numerar	82,640.31	Capital social:	
Monete și cupoane	4,527.86	3000 acțiuni à fl. 100	300,000.—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	11,792.30	Fondul de rezervă al acționarilor	100,000.—
Cambii de bancă	3,032,809.55	Fondul special de rezervă	126,054.96
Împrumuturi hipotecare	1,894,836.62	Fondul de pensuni al funcționarilor	80,811.96
Credite personale	1,013,941.17	Depuneri spre fructificare	4,945,227.09
Credite cambiale cu acoperire hipot.	532,123.70	Scrisuri fonc. cu 5% în circulațiune	1,251,000.—
Credite de cont-curent.	127,393.29	„ „ „ în corone în circul.	500,000.—
Avansuri pe efecte publice	70,959.40	„ „ eșite la sorți în circulațiune	19,600.—
Credite ficse	24,789.70	Cambii de bancă reescomptate	583,220.95
Împrumuturi pe produse	27,010.40	Avansuri dela banca austro-ungară	125,000.—
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	182,717.77	Diverse conturi creditore	225,478.46
Efecte publice	1,047,704.13	Dividende neridicate	1,501.—
Efectele fondului de garanță al scris. fonc.	209,133.50	Interese anticipate pro 1895	64,028.17
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor institutului	81,000.—	Profit net	121,667.94
Mobilier	5,794.37		
după amortisare de	580.05		
Interese restante și diverse conturi debitoare	94,996.51		
	8,443,590.53		8,443,590.53

CONTUL DE PROFITURI ȘI PERDERI.

Eșiri.		Venituri.	
	fl. cr.		fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	222,784.48	dela cambii de bancă	188,715.93
„ scrisuri fonciare	77,515.12	„ credite personale	91,015.86
„ împrumuturi luate pe efecte	14,084.83	„ împrumuturi hipotecare	129,792.29
Spese:		„ efecte publice	45,319.42
Salarie	38,297.65	„ credite cambiale cu acoperire hipotec.	33,331.35
Bani de cuartir	4,985.—	„ credite de cont-curent	4,667.72
Imprimare, registre, porto diverse	12,636.53	„ avansuri pe efecte	4,841.47
Marce de prezență	1,710.—	„ credite ficse	1,630.02
Contribuțiune:		„ împrumuturi pe produse	1,627.02
directă	12,117.98	Chiria	500,941.08
10% dare la interesele dela depuneri	22,278.49	Provisiuni	10,913.09
Amortisare din mobilier	580.05	Profit la monetă	15,697.62
Profit net	121,667.94		1,106.28
	528,658.07		528,658.07

Sibiiu, 31 Decembre 1894.

I. Hannia m. p.,
membru al direcțiunei.

Șulutiu m. p.,
membru al direcțiunei.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
contabil-sef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Sibiiu, 18 Februarie 1895.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. A. Brote m. p.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.

Dr. Beu m. p.

Ioan Crețu m. p.

St. Stroia m. p.

Nr. 66/895.

[27] 1—3

EDICT.

Paraschiva Nicolae Urlea, gr-orient. din Porumbacul inferior, protopresbiteratul Avrigului, soția legitimă a lui Eftenie Poșa, tot din Porumbacul inferior, carea mai bine de patru ani de zile a părăsit cu necredință pe bărbatul său și a pribegit în lume fără a se sci locul ubicațiunei ei, se citează prin acesta a se prezenta înaintea subsemnatului oficiu în termen de 6 luni de zile dela prima publicare a acestui edict în foia „Telegraful Român“, căci la din contră procesul divorțial intentat de soțul său se va pertracta și decide și în absența ei.

Avrig, 21 Ianuarie, 1895.

Oficiul protopresbiterat gr-or al Avrigului ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 106/895.

[28] 1—3

EDICT.

Toma Codleanu din Zernesci, bărbatul legitim al Mariei N. Țirea, carele a părăsit pe soția sa de aproape 6 ani, fără a grijă de traiul ei și nici a mai da vre-un semn de viață, prin acesta se citează ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze la subscrisul oficiu, căci la din contră procesul divorțial încaminat de soția sa se va pertracta și decide și în absență.

Zernesci, 16 Ianuarie 1895.

Oficiul protopresbiterat al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 771 prot. 1895.

[21] 2—3

CONCURS.

Pentru intrarea girea vacantei parochii de clasa a II Mociu din protopresbiteratul Clușului, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, dau un venit sigur anual de 639 fl.

Doritorii de a ocupa postul de paroch în această comună sunt poftiți a-și înainta suplicile de concurs înscrise în sensul normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiterat până la termenul indicat, și a se prezenta la biserică în vreo zi de Dămăneacă sau sârbătoare, ca să fie cunoscut din partea poporului.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parochial.

Clușiu, 16 Decembre 1894,

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

„Victoria“, institut de credit și economii în Arad.

Convocare.

Domnii acționari prin acesta se invită conform § ului 17 din statutele institutului la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad, la 10 Martiu st. n. 1895 la 10 ore înainte de amăzi în localitățile institutului (Calea Archiducelui Iosif Nr. 24).

OBIECTELE:

1. Raportul direcțiunei, bilanțul anului 1894 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Stabilirea bilanțului și distribuirea profitului curat.
3. Proiectul de statute pentru fondul de pensuni al funcționarilor.
4. Investirea contabilului-șef Savu Raicu cu dreptul de a signa firma
5. Alegerea de trei membri în direcțiune.
6. Alegerea comitetului de supraveghere.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în sensul § 22 al statutelor, sunt rugați a-și depune acțiunile eventual dovețile de plenipotență la cassa institutului cel puțin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Arad, în 14 Februarie 1895.

Direcțiunea institutului.

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

„Victoria“ institut de credit și economii în Arad.

Bilanț pro 1894.

Active:		Pasive:	
	fl. cr.		fl. cr.
Cassa în numerar	24,221.60	Capital social:	
Bani în Giro-Conto	123.95	3000 acțiuni à fl. 100	300,000.—
Cambii în portofoliu	675,033.77	Fond. de res. al acționarilor	73,521.45
Împrumut. hipotecari	269,946.—	Fondul de pensuni	3,206.22
Avansuri pe efecte	11,905.—	Depuneri spre fructificare	640,685.16
Casa institutului: strada archiducelui Iosif Nr. 2. fl. 59 315.10		Diverse conturi creditore	5,711.74
B. Választó Nr. 32. fl. 2032 30	61,347.40	Dividende neridicate	509.—
Efectele proprii	4,125.21	Contribuție după interes depun. sem. II.	1,463.41
Diverse conturi debitoare și interese restante	25,555.44	Inter. anticipat. pro 1895	10,901.60
Mobilier	2,805.22	Prof. trans. din 1893 fl. 2,733.33	
după amort. de 10% fl. 280 52	2,524.70	Profit net	38,784.49
	1,074,730.07		1,074,783.07

Arad, 31 Decembre 1894.

Oncu m. p.,
director executiv.

S. Raicu m. p.,
contabil-sef.

DIRECȚIUNEA:

G. Lazar m. p.

Dr. Vuia m. p.

Papp m. p.

Karátsonyi m. p.

Ciorogariu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat exact.

Arad, 14 Februar, 1895.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

N. Marcu m. p.

P. Truța m. p.

G. Feier m. p.

V. Papp m. p.

Editura și tipăriul tipografiei archidieceesane.